

Bokmelding

*Arild Romarheim, Moderne Religjøsi-
tet. En oversikt over ca. 30 nyere beve-
gelser og retninger som arbeider aktivt
i dagens Skandinavia. Oslo 1977, 225 s.*

Norge har ikke ligget langt fremme når det gjelder studiet av religions-
historie/religionskunnskap. En del felt-
arbeid er utført av misjonærer, senere
også av filologer og sosialantropologer.
Og vi har hatt og har noen få teologer
med gode kunnskaper om andre religi-
oner. Det er meget gledelig at fakul-
tetslektor Romarheim etter hånden
har opparbeidet seg fagkunnskap på
dette felt. Og det er fortjenstfullt at
han gir en del av sin viten videre i bok-
form. Den foreliggende bok er særlig
nyttig fordi den tar for seg emner som
det er vanskelig å skaffe pålitelige opp-
lysninger om. Det ligger et grundig og
samvittighetsfullt arbeid bak boken.
Den er inndelt i ni kapitler: I - Den rette
forståelse, II - Fellestrekk, III - Ok-
kultismen (bl.a. om spiritisme, antropo-
sofi, magi og astrologi), IV - Hindu-
isk inspirerte bevegelser (bl.a. Yoga og
transcendental meditasjon), V - Budd-
histisk inspirerte bevegelser, VI - Is-
laminspirerte bevegelser, VII - Kan reli-
gionene forenes? VIII - Kristendomsin-
spirerte bevegelser (bl.a. Children of
God og Christian Science), IX - Scien-
tologi - religion eller religionssurrogat?
Dessuten er det en verdifull litteraturlis-
te.

Romarheims generalholding til sin
oppgave er sunn: «Enhver religion må
forståes utfra sine egne premisser, sine
egne kilder.» Respekt og forsøk på for-
stående innlevelse må til. Også Romar-
heims vurdering på erklærte kristne
premisses må sies å være på sin plass i
en populær vitenskapelig oversikt som
denne. Romarheims eget standpunkt
er sterkt konservativt, men ikke rigid.
Personlig ville jeg ha foretrukket en
mer systematisk teologisk plassering av
de religionssamfunn som behandles.
Når det gjelder kap. VIII, kristendoms-
inspirerte bevegelser, ville mine spørs-
smål ha hatt følgende utgangspunkt:
Sola scriptura? (ved skriften alene) det
vil si inkluderer lære og praksis elemen-
ter som kommer i tillegg til Bibelen og
overordnet denne? Her vil helhetssynet
dominere fremfor henvisning til enkel-
te Skriftsteder. — *Sola gratia — sola
fide* (ved nåden alene — ved troen ale-
ne). Ved å bruke disse stikkordene når
vi reiser spørsmål til materialet, vil
fremstillingen hjelpe leseren til selv å
foreta sin vurdering. — Jeg har ikke
gått på jakt etter feil, men en detalj
bør rettes i neste utgave. På s. 189 opp-
lyses det at Westminster-katekismen er
metodistisk, men den ble nok til lenge
for metodismen oppsto.

Nils E. Bloch-Hoell